

Legea nr. 116 din 2002
Parlamentul Romaniei

Lege nr. 116
privind prevenirea si combaterea marginalizarii sociale

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 193 din 21 martie 2002

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispozitii generale

Art. 1. - Caracterul social al statului roman, prevazut in Constitutie, impune instituirea unor masuri pentru evitarea degradarii nivelului de trai si pastrarea demnitatii tuturor cetatenilor.

Art. 2. - Obiectul prezentei legi il constituie garantarea accesului efectiv, in mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare si fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de munca, la o locuinta, la asistenta medicala, la educatie, precum si instituirea unor masuri de prevenire si combatere a marginalizarii sociale si mobilizarea institutiilor cu atributii in domeniu.

Art. 3. - Marginalizarea sociala, in sensul prezentei legi, se defineste prin pozitia sociala periferica, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educationale si comunicationale ale colectivitatii; ea se manifesta prin absenta unui minimum de conditii sociale de viata.

Art. 4. - (1) Armonizarea politicilor destinate cunoasterii si prevenirii situatiilor care determina marginalizarea sociala se realizeaza cu participarea institutiilor publice, a comunitatilor locale, a reprezentantilor organizatiilor patronale si sindicale si a reprezentantilor societatii civile.

(2) Institutiile publice centrale si locale au obligatia sa stabileasca masuri si sa realizeze actiuni de combatere a marginalizarii sociale.

(3) Statul, prin institutiile sale, asigura informarea completa si accesul real la drepturile fundamentale ale cetatenilor.

CAPITOLUL II
Garantarea accesului la drepturi elementare si fundamentale

SECTIUNEA 1
Accesul la un loc de munca

Art. 5. - (1) Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca, denumita in continuare Agentia, are obligatia de a realiza un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu varste intre 16 si 25 de ani aflati in dificultate si confruntati cu riscul excluderii profesionale, in scopul facilitarii accesului lor la un loc de munca.

(2) Persoanele prevazute la alin. (1) au dreptul la consiliere profesionala si mediere din partea personalului specializat al Agentiei, prin intocmirea unui plan individual de mediere.

Art. 6. - (1) In scopul integrarii sau reintegrarii in munca persoanele prevazute la art. 5 pot beneficia de plasare in munca la un angajator avizat de Agentie, in baza unui contract de solidaritate.

(2) Contractul de solidaritate poate fi incheiat intre tanarul beneficiar si Agentie pe o durata de pana la 2 ani, dar nu mai putin de un an.

(3) In sensul prezentei legi, termenul angajator nu exclude nici o entitate care, potrivit legislatiei in vigoare, are dreptul sa incadreze in munca personal.

Art. 7. - In baza contractului de solidaritate angajatorul prevazut la art. 6 alin.

(3) va incheia cu tanarul un contract individual de munca pe durata determinata,

egala cu cea a contractului de solidaritate.

Art. 8. - (1) Angajatorii care incadreaza tineri in conditiile unui contract de solidaritate, denumiti in continuare angajatori de insertie, vor incheia conventii cu Agentia prin care aceasta se angajeaza sa ramburseze lunar salariul de baza stabilit la data angajarii tinerilor, dar nu mai mult de 75% din castigul salarial mediu net pe economie, comunicat de Institutul National de Statistica.

(2) Daca la data incetarii contractului de solidaritate angajatorii de insertie angajeaza tinerii prevazuti la alin. (1) cu contract individual de munca pe durata nedeterminata, acestia beneficiaza, in baza aceleiasi conventii, de rambursarea lunara a unei sume, in cuantum de 50% din indemnizatia de somaj cuvenita conform legii, pe care tanarul beneficiar ar fi primit-o daca ar fi fost disponibilizat la acea data.

(3) Suma prevazuta la alin. (2) se acorda angajatorului pe o perioada de maximum 2 ani, pana la implinirea de catre angajat a varstei de 25 de ani.

Art. 9. - Finantarea cheltuielilor necesare realizarii masurilor de stimulare a angajatorilor, prevazute la art. 8, se face din bugetul asigurarilor pentru somaj.

Art. 10. - In functie de suma prevazuta in bugetul asigurarilor pentru somaj Agentia va incheia contracte de solidaritate cu tinerii, potrivit urmatoarelor prioritati:

a) tineri proveniti din centrele de plasament si centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate si al organismelor private autorizate in domeniul protectiei copiilor;

b) tineri singuri cu copii in intretinere;

c) tineri familisti cu copii in intretinere;

d) tineri familisti fara copii in intretinere;

e) tineri familisti care au executat pedepse privative de libertate;

f) alte categorii de tineri aflati in dificultate

Art. 11. - Daca Agentia a incheiat contracte de solidaritate pentru toate persoanele aflate in evidenta acestuia in ultimele doua luni ale anului bugetar, in limita sumelor disponibile din bugetul asigurarilor pentru somaj, poate incheia suplimentar contracte de solidaritate si pentru alte persoane in varsta de pana la 35 de ani, cu respectarea prioritatilor prevazute la art. 10.

Art. 12. - Modelul contractului de solidaritate prevazut la art. 6, al conventiei prevazute la art. 8, precum si modalitatile de finantare a cheltuielilor prevazute la art. 8 se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

SECTIUNEA a 2-a Accesul la o locuinta

Art. 13. - (1) In scopul facilitarii accesului la o locuinta al persoanelor in varsta de pana la 35 de ani, aflate in imposibilitatea cumpararii unei locuinte numai cu forte proprii, la nivelul consiliilor judetene si al Consiliului General al Municipiului Bucuresti se pot constitui sume din urmatoarele surse:

a) sume sau cote defalcate din veniturile ce se cuvin bugetului de stat, stabilite anual prin legea bugetului de stat;

b) o cota-parte stabilita anual din bugetul propriu al consiliului judetean, respectiv al Consiliului General al Municipiului Bucuresti;

c) o taxa stabilita anual, prin lege, pentru persoanele fizice detinatoare de locuinte neinchiriate, altele decat cele de domiciliu;

d) donatii, sponsorizari sau alte asemenea surse, acceptate conform prevederilor legale.

2) Sumele prevazute la alin. (1) se administreaza de consiliul judetean, respectiv de Consiliul General al Municipiului Bucuresti.

Art. 14. - (1) Din sumele prevazute la art. 13 consiliul judetean, respectiv Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va acoperi integral valoarea estimata a avansului ce urmeaza sa fie platit pentru dobandirea unei locuinte sau chiria pe o

perioada de pana la 3 ani pentru o locuinta inchiriata.

(2) Modalitatea de acoperire a avansului, respectiv a chiriei suportate de consiliul judetean, respectiv de Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va fi stabilita prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Valoarea avansului prevazut la alin. (1) se stabileste la inceputul fiecarui an de catre consiliul judetean, respectiv de catre Consiliul General al Municipiului Bucuresti, in functie de prevederile actelor normative care reglementeaza constructia de locuinte, si poate fi ajustata periodic in raport cu evolutia preturilor de consum sau, dupa caz, a costurilor unei locuinte.

(4) In sensul prezentei legi, prin dobandirea unei locuinte se intelege atat construirea unei locuinte noi, cat si cumpararea unei locuinte de pe piata libera, caz in care suma prevazuta la alin. (3) trebuie sa reprezinte cel putin o treime din valoarea contractului de vanzare-cumparare.

(5) Persoanele care au beneficiat de avans potrivit prevederilor alin. (1) si (2) pot beneficia si de celelalte prevederi legale referitoare la subventionarea dobanzii in cazul cumpararii unei locuinte.

Art. 15. - Consiliul judetean, respectiv Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va stabili criteriile de acordare a sumelor prevazute la art. 13, tinand seama de urmatoarele prioritati:

a) tineri proveniti din centrele de plasament si centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate si al organismelor private autorizate in domeniul protectiei copiilor;

b) familisti in varsta de pana la 35 de ani cu copii in intretinere;

c) familisti in varsta de pana la 35 de ani fara copii in intretinere;

d) alte persoane in varsta de pana la 35 de ani.

SECTIUNEA a 3-a

Accesul la asistenta de sanatate

Art. 16. - Accesul la asistenta de sanatate pentru persoanele care au dreptul la venitul minim garantat se confirma de catre consiliile locale si se asigura in conditiile stabilite de legislatia privitoare la asigurarile sociale de sanatate pentru persoanele care au calitatea de asigurat, fara plata contributiei pentru asigurarile sociale de sanatate.

Art. 17. - **(1)** Personalul medical din unitatile de asistenta de sanatate publica este obligat sa asigure pentru persoanele prevazute la art. 16 asistenta medicala de urgenta si curativa, pentru cazurile stabilite in normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(2) Cheltuielile pentru serviciile prevazute la alin. (1) se suporta de la bugetul asigurarilor sociale de sanatate.

(3) Pentru persoanele prevazute la art. 16 consiliile locale au obligatia sa asigure conditii pentru accesul acestora la toate formele de asistenta de sanatate, inclusiv prin organizarea unor unitati de asistenta sociala in care sa fie ingrijite pana la reinsertia lor sociala.

Art. 18. - Masurile suplimentare si cu specific local privind accesul persoanelor defavorizate la asistenta medicala se stabilesc prin hotarari ale consiliilor locale.

SECTIUNEA a 4-a

Accesul la educatie

Art. 19. - **(1)** Persoanele de varsta scolara care fac parte din familii care au dreptul la venitul minim garantat si au 2 sau mai multi copii si s-au inscris in invatamantul obligatoriu prevazut de lege beneficiaza de bursa de scolarizare.

(2) Nivelul bursei de scolarizare se stabileste anual prin hotarare a Guvernului si reprezinta o suma indexabila, acordata din bugetul de stat alocat Ministerului Educatiei si Cercetarii sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) In vederea pregatirii copiilor aflati in situatia prevazuta la alin. (1), in luna august a fiecarui an se acorda acestora, prin reprezentantii lor legali, 40% din

cuantumul anual al bursei de scolarizare. Aceasta suma este destinata pentru cumpararea unor articole de imbracaminte, incaltaminte si rechizite scolare.

(4) Diferenta de 60% din bursa de scolarizare se acorda in transe lunare sau, dupa caz, trimestriale, cu conditia frecventarii orelor de curs si obtinerii baremurilor de promovare.

(5) In cazul abandonului scolar sumele acordate potrivit prevederilor alin. (3) si (4), pentru anul scolar in care acesta s-a inregistrat, se recupereaza de la reprezentantul legal al copilului care le-a incasat, in conformitate cu dispozitiile specifice executarii silite a creantelor bugetare.

Art. 20. - (1) Ministerul Educatiei si Cercetarii elaboreaza si aplica programe teritoriale pentru alfabetizarea adultilor.

(2) Participantii la aceste programe pot beneficia de bursa de alfabetizare, al carei cuantum va fi stabilit prin hotarari ale consiliilor locale, plata acesteia fiind asigurata din bugetele locale.

Art. 21. - (1) Absolventii invatamantului obligatoriu, care isi continua studiile in unitatile de invatamant preuniversitar si in institutiile de invatamant superior, ale caror familii indeplinesc conditiile prevazute la art. 19 alin. (1), beneficiaza lunar de bursa pentru continuarea studiilor.

(2) Nivelul bursei pentru continuarea studiilor se stabileste anual prin hotarare a Guvernului si reprezinta o suma indexabila care sa acopere cel putin contravaloarea cazarii, respectiv a mesei in camine, internate si cantine, acordata din bugetul de stat alocat Ministerului Educatiei si Cercetarii sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) Acordarea bursei pentru continuarea studiilor este conditionata de frecventarea orelor de curs si de obtinerea baremurilor de promovare.

Art. 22. - Ministerul Educatiei si Cercetarii, din sumele alocate din bugetul de stat, va asigura accesul gratuit in tabere de odihna sau de instruire pentru beneficiarii burselor de scolarizare si ai burselor pentru continuarea studiilor, care au obtinut rezultate deosebite in procesul de invatamant.

CAPITOLUL III

Masuri pentru prevenirea si combaterea marginalizarii sociale

Art. 23. - Nivelul venitului net lunar pe o persoana, pana la care o persoana este considerata ca fiind marginalizata, se stabileste anual, prin hotarare a Guvernului, inaintea depunerii la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

Art. 24. - In functie de nivelul venitului stabilit la art. 23 consiliile locale au obligatia sa identifice persoanele si familiile care se gasesc in aceasta situatie si sa stabileasca masuri individuale in vederea prevenirii marginalizarii sociale a acestora.

Art. 25. - (1) In functie de nivelurile veniturilor stabilite in temeiul prevederilor art. 23 consiliile locale au obligatia de a asigura accesul persoanelor si familiilor marginalizate, identificate potrivit art. 24, la locuinta si la serviciile publice de stricta necesitate, cum sunt: apa, energie electrica, gaze naturale, termoficare etc.

(2) In scopul materializarii interventiei prevazute la alin. (1) consiliile locale pot incheia conventii cu furnizorii de servicii, prin care se angajeaza sa suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele si familiile prevazute la art. 24.

(3) Sumele necesare mentionate in conventiile incheiate cu furnizorii de servicii potrivit alin. (2) se asigura din bugetul de stat alocat Ministerului Administratiei Publice sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

Art. 26. - Consilierea persoanelor cu scopul de a beneficia de drepturile stabilite de prezenta lege se asigura gratuit de catre institutiile de stat abilitate si de aparatul de lucru specializat al primariilor.

Art. 27. - (1) Guvernul are obligatia de a prezenta anual in Parlamentul Romaniei Raportul privind situatia persoanelor si familiilor marginalizate, precum

si programul pentru combaterea marginalizarii sociale a acestora.

(2) Consiliile locale au obligatia de a analiza trimestrial modul in care au fost aplicate masurile pentru prevenirea si combaterea marginalizarii sociale, prevazute in programul acestora.

CAPITOLUL IV

Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 28. - Actiunile, caile de atac si actele procedurale in legatura cu solutionarea litigiilor avand ca obiect drepturi sau obligatii prevazute de prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 29. - In termen de 30 de zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, in structura Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale se va infiinta un compartiment de specialitate care va supraveghea si va monitoriza aplicarea masurilor privind combaterea marginalizarii sociale.

Art. 30. - In termen de 90 de zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale impreuna cu ministerele si celelalte organe ale administratiei publice centrale care au atributii in aplicarea masurilor stabilite prin prezenta lege vor elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, care se aproba prin hotarare a Guvernului.

Art. 31. - **(1)** Guvernul este autorizat ca, in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, sa instituie masurile necesare pentru prevenirea evacuarii din locuinte a persoanelor defavorizate care au datorii la asociatiile de locatari/proprietari.

(2) Masurile prevazute la alin. (1) cuprind si modificarea sau imbunatatirea procedurii de vanzare a locuintelor, in scopul eliminarii posibilitatii de achizitionare a locuintelor la un pret mult mai mic decat cel practicat pe piata libera, situatie determinata de lipsurile materiale cu care se confrunta vanzatorul.

Art. 32. - Prezenta lege intra in vigoare la 90 de zile de la data publicarii ei in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 33. - Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 18 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
PAUL PACURARU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 26 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU

Bucuresti, 15 martie 2002.
Nr. 116.